

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه کردستان

پژوهشکده کردستان‌شناسی

پژوهشنامه ادبیات کردی

دوره چهارم، شماره ۶، پاییز و زمستان ۱۳۹۷

پژوهشنامه ادبیات‌گردی

دوره چهارم، شماره ۶، پاییز و زمستان ۱۳۹۷

صاحب امتیاز: پژوهشکده کردستان‌شناسی دانشگاه کردستان

مدیر مسؤول: نجم‌الدین جبّاری

استادیار زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه کردستان، ایران

سردبیر: غلامحسین کریمی‌دوستان

استاد زبان‌شناسی، دانشگاه تهران، ایران

جانشین سردبیر: سیدبختیار سجادی

استادیار زبان و ادبیات انگلیسی، دانشگاه کردستان، ایران

مدیر داخلی: زانیار نقشبندی

عضو هیأت علمی گروه زبان و ادبیات کردی، دانشگاه کردستان، ایران

مدیر اجرایی: فرهاد محمدی

دکترای زبان و ادبیات فارسی، پژوهشگر

ویراستار زبان کردی: یدالله پشابادی

عضو هیأت علمی گروه زبان و ادبیات کردی، دانشگاه کردستان، ایران

ویراستار زبان فارسی: هیوا حسن‌پور

عضو هیأت علمی گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه کردستان، ایران

ویراستار انگلیسی: دکتر سیروس امیری

عضو هیأت علمی گروه زبان و ادبیات انگلیسی، دانشگاه کردستان، ایران

هیأت تحریریه

- عبدالرحمان آداک؛ استاد ادبیات کردی، دانشگاه ماردین ارتوکلو، ترکیه
- یادگار بالکی؛ استاد ادبیات کردی، دانشگاه سوران، کردستان عراق
- ابراهیم بدخشان؛ دانشیار زبانشناسی، دانشگاه کردستان، ایران
- سید احمد پارسا؛ استاد زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه کردستان، ایران
- عثمان حامد خدیر دثتی؛ استاد زبان و ادبیات کردی، دانشگاه کوی، اربیل عراق
- فواد رشید محمد؛ دانشیار ادبیات کردی، دانشگاه صلاح الدین، کردستان عراق
- هادی رضوان؛ دانشیار زبان و ادبیات عربی، دانشگاه کردستان، ایران
- حسن سرباز؛ دانشیار زبان و ادبیات عربی، دانشگاه کردستان، ایران
- جعفر شیخ الاسلامی؛ دانشیار زبانشناسی، دانشگاه کارلتون، کانادا
- محمد فاضلی؛ استاد زبان و ادبیات عربی، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران
- میرجلال الدین کزازی؛ استاد زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه علامه طباطبایی، ایران
- تیمور مالمیر؛ استاد زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه کردستان، ایران
- فاطمه مدرسی؛ استاد زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه ارومیه، ایران
- محمدهادی مرادی؛ دانشیار زبان و ادبیات عربی، دانشگاه علامه طباطبایی، ایران

پژوهشنامه ادبیات کُردی

- ۱- این دو فصلنامه بر اساس مجوز شماره ۸۹/۱۴۸۴۴/۸۹ مورخ ۸۹/۷/۴ از اداره کل مطبوعات و خبرگزاری‌های داخلی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتشر می‌شود.
- ۲- صاحب امتیاز این مجله پژوهشکده کردستان‌شناسی دانشگاه کردستان است.
- ۳- این دو فصلنامه پذیرای مقالات پژوهشی شما در حوزه‌های مرتبط با زبان و ادبیات کُردی است.
- ۴- مقالات نمود آرای نویسندگان است و مجله در این باره مسؤلیتی ندارد.

همکاران علمی این شماره:

دکتر هیوا ویسی، دکتر جبار میرانی، دکتر رحمان ویسی حصار، دکتر نجات عبدالله، دکتر یعقوب احمدی، دکتر جمال احمدی، دکتر حسین محمدزاده، دکتر هیوا حسن پور، دکتر سید اسعد شیخ احمدی، دکتر سید ایوب نقشبندی، دکتر فرهاد محمدی، دکتر فاروق نعمتی، دکتر زانیار نقشبندی.

ناشر: پژوهشکده کردستان‌شناسی دانشگاه کردستان

شیوه‌نامه پذیرش و چاپ مقالات در پژوهشنامه ادبیات کُردی

- ۱- پژوهشنامه ادبیات کُردی مقالات اصیل پژوهشی به دو زبان کُردی و فارسی را در زمینه ادبیات کُردی یا ادبیات تطبیقی کُردی و سایر زبان‌ها، منتشر می‌کند و از پذیرش تحقیقات میان‌رشته‌ای با محوریت ادبیات کُردی استقبال می‌کند.
- ۲- مقالات ارسالی باید حاصل تلاش علمی نویسنده (نویسندگان) مقاله باشد و در تهیه و تنظیم آن، اصول اخلاق علمی رعایت شده باشد.
- ۳- مقاله نباید برای هیچ یک از مجله‌های داخل یا خارج از کشور ارسال و یا در مجموعه مقاله‌های همایش‌ها چاپ شده باشد و تا اتمام فرایند داوری و اعلام نتیجه، مقاله به هیچ مجله‌ای ارسال نشود.
- ۴- مسئولیت مطالب هر مقاله از هر نظر، به عهده نویسنده یا نویسندگان مقاله است.
- ۵- مقالات کُردی باید بر اساس شیوه‌های نگارشی استاندارد رسم الخط کُردی نوشته شود و مقالات فارسی نیز بر اساس شیوه‌نامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی نوشته شود. در صورت لزوم مجله در ویراستاری مقاله، بدون تغییر محتوای آن، آزاد است.
- ۶- مقاله باید شامل چکیده (حداکثر ۲۵۰ واژه، براساس معیارهای صحیح چکیده‌نویسی)، کلیدواژه‌ها (بین ۵ الی ۷ واژه)، مقدمه (بیان مسأله، فرضیه‌ها و پرسش‌های تحقیق، اهداف، پیشینه و سیر مطالعات صورت گرفته و...)، بحث و بررسی، و نتیجه‌گیری باشد. مجله از پذیرش مقاله‌های بلند (بیش از ۸۰۰۰ واژه) معذور است.
- ۷- همراه مقاله باید چکیده کُردی، فارسی و انگلیسی فرستاده شود. نویسندگان غیرکُردزبان که نوشتن به زبان کُردی برایشان مقدور نیست، از این مقوله مستثنی هستند و مجله خود چکیده کُردی را برای مقاله شان منتشر می‌کند.
- ۸- فایل مقاله به صورت تایپ شده با قلم Lotus ۱۳ (برای مقالات فارسی) و Unikurd Hejar ۱۳ (برای مقالات کُردی) در برنامه word و مطابق با معیارهای استاندارد مقاله‌نویسی ارسال شود. فاصله میان سطرها یک سانتی‌متر باشد.
- ۹- عنوان مقاله با قلم درشت (Bold) شماره ۱۵ و سایر عناوین بخش‌های مختلف مقاله با قلم درشت (Bold) شماره ۱۳ نوشته شود.
- ۱۰- متن چکیده انگلیسی همراه با کلیدواژه‌ها با قلم Times New Roman ۱۲ در پایان مقاله آورده شود.

-
- ۱۱- واژه‌های لاتین در متن مقاله با قلم Times New Roman ۱۱ نوشته شود.
- ۱۲- معادل لاتین کلمات در پایین صفحه به صورت پانوشت بیاید. عناوین و اصطلاحات خاصی که نویسنده لازم می‌داند تلفظ صحیح آنها در مقاله درج شود، معادل لاتین‌شان با الفبای فونتیک در پایین صفحه آورده شود.
- ۱۳- توجه داشته باشید که در فایل اصلی مقاله نباید هیچ گونه مشخصاتی از قبیل نام نویسنده، آدرس، ایمیل، تلفن و... آمده باشد. مشخصات نویسندگان باید در یک فایل جداگانه با عنوان «فایل مشخصات نویسنده/ نویسندگان» ارسال شود و شامل عنوان مقاله، نام و نام خانوادگی نویسنده یا نویسندگان، میزان تحصیلات و مرتبه علمی نویسندگان، مشخص کردن نویسنده مسئول، آدرس ایمیل نویسندگان، وابستگی سازمانی نویسندگان (نام دانشگاه و...)، آدرس کامل پستی به همراه کد پستی و شماره تلفن باشد.
- ۱۴- ارجاعات در متن مقاله بین پرانتز، به صورت (نام مؤلف، سال انتشار: شماره صفحه یا صفحات) نوشته شود، برای مثال: (محمدی، ۱۳۹۰: ۲۵)
- در مورد منابع غیرگردی (غیرفارسی)، همانند منابع گردی یا فارسی عمل شود.
- ۱۵- ارجاعات قرآنی به صورت (نام سوره: شماره آیه) داخل پرانتز نوشته شود؛ برای مثال: (الرحمن: ۲۰)
- ۱۶- نقل قول‌های مستقیم بیش از ۳ سطر به صورت جدا از متن، با تورفتگی ۱,۵ سانتی‌متر از سمت راست، درج شود.
- ۱۷- منابع مورد استفاده در متن، در پایان مقاله و بر اساس ترتیب الفبایی نام خانوادگی نویسنده با پیروی از روش APA به شرح زیر آورده شود:
- کتاب: نام خانوادگی، نام نویسنده یا نویسندگان (تاریخ انتشار داخل پرانتز). نام کتاب (ایتالیک). نام مترجم یا مصحح، محل نشر: نام ناشر، نوبت چاپ.
  - مقاله: نام خانوادگی، نام نویسنده یا نویسندگان (تاریخ انتشار داخل پرانتز). عنوان مقاله (داخل گیومه). نام نشریه (ایتالیک)، دوره / سال، شماره (پیاپی)، شماره صفحات مقاله.
  - مجموعه‌ها: نام خانوادگی، نام نویسنده یا نویسندگان (تاریخ انتشار داخل پرانتز). عنوان مقاله (داخل گیومه). نام مجموعه مقالات (ایتالیک)، نام ویراستار یا گردآورنده، محل نشر: نام ناشر، شماره صفحات مقاله.
  - سایت‌های اینترنتی: نام خانوادگی، نام نویسنده یا نویسندگان (تاریخ درج مقاله یا نوشتار در سایت اینترنتی داخل پرانتز). عنوان مقاله (داخل گیومه). نام و نشانی سایت اینترنتی به

صورت ایتالیک (لینک مقاله).

۱۸- عناوین بخش‌های مختلف مقاله (همچون مقدمه، پیشینه، مبانی نظری و...) شماره‌گذاری شود و عناوین فرعی هر عنوان نیز با درج شماره فرعی مشخص شود (مثلاً ۱-۱ / -۲-۱ / -۳-۱ / -۱-۳-۱ / -۲-۳-۱ / -۳-۳-۱).

۱۹- واژه‌ها بر اساس معیارهای جدانویسی تایپ شود. همچنین در موارد لازم نیم‌فاصله حتماً رعایت شود. موارد روبرو به عنوان مثال آورده می‌شود: قرن‌ها، می‌شود، گفته‌ایم، شده‌اند و...

۲۰- علائم نگارشی مانند نقطه، ویرگول، نقطه‌ویرگول، دوقطه، علامت پرسش، علامت تعجب و... باید به کلمه قبل از خود چسبیده باشد و با کلمه بعدی یک فاصله داشته باشد. کلمات داخل پرانتز یا گیومه بدون فاصله با پرانتز یا گیومه‌های پیش و پس بیایند؛ برای مثال: (ادبیات) / «ادبیات». نقطه‌گذاری در پایان کلمات یا عبارات دارای پرانتز یا گیومه نیز پس از پرانتز یا گیومه انجام بگیرد؛ برای مثال: (محمّدی، ۱۳۹۰: ۲۵). / «».

۲۱- پذیرش اولیه مقاله منوط به رعایت موارد فوق است. در غیر این صورت، مقاله برای داوری ارسال نخواهد شد و برای بازبینی مجدد برای نویسنده باز پس فرستاده می‌شود.

۲۲- پژوهشنامه در ویرایش و پذیرش مقالات آزاد است.

فهرست مقالات

۱	..... بررسی انتقادی کتب بدیع زبان کردی سید احمد پارسا
۱۷	..... بررسی الگوهای روایتی منظومه مهم و زین با تکیه بر رابطه‌های صوری-مضمونی ... کورش عنبری، حبیب‌الله لزگی، حمیدرضا شعیری
۳۹	..... نالی و نقد شعر و شاعری خود ..... فرهاد محمدی
۵۵	..... ثنای آل و یاران پیامبر (ص) در اشعار کردی و فارسی ماموستا بیخود ..... عبدالله رسول نژاد، عادل ملکی
۷۳	..... نقش عوامل فرازبان‌شناختی سن و سطح تحصیلات بر قابلیت فهم متقابل بین دو گویش کردی میانی و جنوبی ..... منیژه میرمکری، غلامحسین کریمی دوستان
۹۳	..... ئیدیۆم له وه‌رگێراندان: هه‌لسه‌نگاندنی به‌راوردکارانه‌ی سی و وه‌رگێرانی فارسیی هه‌سار و سه‌گه‌کانی باوکم ..... سروه مینبهری، شه‌هین هه‌یده‌ری
۱۲۱	..... زاراوه‌ی ده‌قی کراوه له ره‌خنه‌ی ئه‌ده‌بی کوردیدا ..... فواد ره‌شید محهمه‌د
۱۳۱	..... ئه‌دگاره‌کانی ته‌کنیکی هونه‌ری له شیعره کوردییه‌کانی جه‌لال مه‌له‌کشادا ..... عوسمان ده‌شتی، عه‌لی تاهیر به‌رزنجی، شنۆ محهمه‌د مه‌حموود
۱۴۷	..... رایه‌له‌ی سه‌ره‌ک‌واتا‌کانی پیری و ته‌نیایی و مردن له هه‌ردوو شیعره‌ی «ژماره ۱۹» له دیوانی هه‌فتا په‌نجه‌ره‌ی گه‌رۆک و «پاییز له ناو پاییزدا»ی شێرکۆ بێکه‌س ..... باخان ئه‌حمه‌د هه‌مه‌ ئه‌مین
۱۶۷	..... توێژینه‌وه‌یه‌کی شیکارانه‌ی ده‌ستخه‌تی توحفه‌تولخولان فی زمانێ کوردان به‌ره‌مه‌ی مه‌لا مه‌حموود بایه‌زیدی ..... هێمن عومه‌ر ئه‌حمه‌د
۱۸۷	..... دارشته‌ناسیی به‌یتی مه‌م و زین و به‌راوردکردنی هێمانه‌ گرنه‌گه‌کانی له‌گه‌ڵ چیرۆکی ئه‌فسووناوی کوردیدا ..... مه‌زه‌ه‌ر ئیبراهیمی، خه‌یروللا ئاچار
۲۱۷	..... به‌راورده‌ک د ناڤه‌را هه‌فت په‌یکه‌را نزامیێ گه‌نجه‌وی و به‌هرام و گوله‌نداما کوردی ..... ئایه‌هان ته‌ک گه‌وه‌ری